

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOS VÁNY-BORCSA MIHÁLYSZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

A csodarabbi

A középkor gettóinak sötét sikátorából, szennyes talajából, gyűlölettől és fanatizmustól fűlledt levegőjéből sarjadt elő az az intézmény, hogy a huszadik század szegényére, babonából élőködő egész dinasztiai dugszagd keresetágává terebélyesedjék. Kévs intelligens keresztyén magyar ember tud erről a kultura és a civilizáció legelemibb eredményeit is megcsufoló *foglatkozásról*, mert a fajazonos liberális sajtó, — amely soha sem szűnt meg ordítani a „sötét klerikalizmus”, vagy az „elfogult protestáns piétizmus ellen, — atavisztikus gyöngédséggel került a zsidó psziché e legtipikusabb megnyilvánulási formájának érintésére.

A csodarabbi pedig, székeljen a Sadagorában, Belszben, Olaszlisztkán, vagy a zsidó faj világralmi előnyomulásának bármely eldugott, titkos központjában, valósággal korlátlan ur a fajtestvéri lelkek felett. Babonás rajongás és lelkesedés veszi körül, amelynek hatása alól a más-
kor oly igen fölszentes intellektuális zsidók sem vonhatják ki magukat. A csodarabbi lesujthat és felmagasztalhat egy mozdulattal, betegét gyógyít, egészséget megront egy héber igével; keze érintése, amulettei, tanácsai csodás értékűek az elvakult hívők szemében: minden-
esetre azonban mindenük *letéteményese és sarkköve az ősi törzsi fanatizmus minden babonájának, a gőj vérengző gyűlöletének, az európaiától annyira eltérő sémi-negróid gondolkodásnak és erkölcsiségnek.*

De nemcsak a faji etika, a népi öntudat, a keresztyén gyűlölet és a többi zsidó hagyományok őrizője és fentartója a csodarabbi. A magálat-szóló nyomorúságában roppant vagyonok ura valamennyi, jövedelmeké, amely Sadagorában, vagy Belszben százmilliárdokkal mérhető, Olaszlisztkán talán csak százmilliókkal. És minde pénz a rabbicaládus élet standardjának fentartása mellett kincsesháza és arzenálja a pénz zsidó törekvéseknek...

Hetek óta folyik már a leggaládabb gázság, a pénzhamisítás friss keletű bűncselekményének nyomozása. Szegény magyarok, akiknek megfeszített munka árán nagy-néha napján kezükbe akad a milliós papirbankó, hetek óta remegve vizsgálgatják, vajjon nem volt-e minden kinlódásuk, küzködésük hiábavaló. Vajjon kapnak-e lisztet, ruhát, tüzelőt, a gyerekeiknek cipőt a nehezen megszolgált pénzen: vajjon nem hamis-e? A Csonkaország éledő gazdasági vérkeringésében fertőző kóranyagként keringnek a hamis bankjegyek; bizalmatlanul forgatja a külföldi kalmár a magyar fizető eszközöket.

S amikor megindul az igazságszolgáltatás apparátusa az ország mai sanyaru helyzetében százszeresen bűnös gazfickók kézrekerítésére,

im, minden lebontott szál egy csodarabbi környezetének, rokonságának, hozzátartozóinak valamelyikét rántja magával a börtön felé, míg végül sor kerül magára a csodatevő férfura is.

Nem akarjuk követni a liberális sajtó módszerét, amellyel eleve pre-judikálja a halált és börtönt az ellentétes világnézeti gyanúsítottaknak. Mi a magyar jogszolgáltató fórumokba vetett törhetetlen bizalommal várjuk a csodarabbi bűntényének eldőlését. De tökéletesen tudatában vagyunk annak is, hogy

ha nem ma, már holnap megmozdul a mentő akció a *faj mártírja* érdekében. Tudjuk, hogy holnapután talán már világraszóló tiszteletdíj, vagy Husz Ábrahám-ügy az olaszlisztkai csodarabbi letartóztatása. Tudjuk, hogy meg fog mozdulni a világszolidaritás, akárcsak Dreyfus perében, minden befolyásával, pénzével és terrorjával az igazságszolgáltatás által veszélyeztetett fajtestvér érdekében. Tudjuk, hogy ez a roppant hatalom már számtalanszor lehengerelte az igazságot.

Épp ezért már most alarmit ve-

rünk. Vértessze föl magát a józan-ság és tárgyilagosság paizsával minden magyar ember. Vigyázzon a faji és a megfizethető üzleti sajtó eltussoló, hangulateltelő cikkeire. Egy emberként sorakozzék fel a magyar igazságszolgáltatás faktorainak háta mögé, amelynek munkája mátol kezdve akadály után akadályba fog ütközni.

A közrendészeti hatóságoktól pedig elvárja a magyar közösség, hogy a faji gyűlölet, fanatizmus és a szégyenletes babona rókalyukait, a csodarabbi odult irgalmatlan kézzel füstölje ki Magyarországon.

Letartóztatták az olaszlisztkai csodarabbit a pénzhamisítási ügyben

Szenzációs fordulat a debreceni és ujbpesti nyomozásban — A vizsgálóbíró letartóztatta Friedländer Hermann másik fiát is — Az olaszlisztkai Friedlánderek 240 darab hamis egymillió koronást kaptak Ujpestről

(A *Hajdúföld* tudósítójától.) A pénzhamisítási ügyben kedden rendkívüli szenzációs fordulat állott be. Ugyanis a debreceni vizsgálóbíró súlyos gyanúkok alapján elrendelte az *olaszlisztkai csodarabbinak, a fiának és még egy harmadik bűntársuknak* a letartóztatását, miután súlyos és alapos gyanu merült fel, hogy a csodarabbi maga is tudott az üzelmekről és tevékenyen részt vett az áruló nyomok elrejtésében. *Preineszberger Jenő* vizsgálóbíró Friedländer Samu vallomása vezette rá erre az újabb szenzációs nyomra, amely egészen más fordulatot ad a további nyomozásnak.

Friedländer Samu, mikor a debreceni fogházba behozták, eleinte még vakmerően hazudozott, később azonban, amikor látta, hogy ezzel nem megy semmire,

enyhíteni akart a helyzetén

és fokozatosan beismert mindent. Az utolsó napokban már egészen megtört s cellájában imádkozva töltötte az egész napot. *Preineszberger* vizsgálóbírótól imakönyvet kért s a vallásos zsidófiu kívánságát teljesítette is a vizsgálóbíró, aki később rájött arra is, hogy *Friedländer Samu* valami zsidó eskü köti s ezért nem akar nyilatkozni. *Preineszberger* Jenő vizsgálóbíró erre hétfőn felhozatta a fogházból s zsidó nyelven szólva hozzá, közölte vele, hogy feloldja az esküje alól. *Friedländer Samu* láthatólag meglepődött azon, hogy a vizsgálóbíró ismeri azt a formát, amellyel az eskü alól valakit fel lehet oldani és zokogva borult rá a vizsgálóbíró asztalára. Sirva rimázkodott a vizsgálóbírónak, hogy segítsen rajta.

— *Mondjon el mindent Samu!* — biztatta a vizsgálóbíró — *azzal könnyíteni fog a helyzetén!*

Friedländer mindent beismer

Friedländer Samu a vizsgálóbíró vigasztaló szavainak hatása alatt

teljesen megtört és szenzációs vallomást tett.

Kijelentette ugyanis, hogy a pénzhamisításról és a bankjegyek holtétéről az

olaszlisztkai csodarabbi is tud.

Ugyanis, amikor a csendőrök őt őrizetbe vették, úgy tett, mintha tiltakozna a letartóztatás ellen, azonban korántsem ilyen szavakat mondott, hanem héber nyelven odaszólt az egyik közelben álló zsidó kereskedősegédhez, aki szintén a rabbi

környezetéhez tartozik s azt mondta neki:

— *Mondd meg Hermannnak, hogy tüniesse el a hamis milliósokat.*

Elmondotta *Friedländer Samu* azt is, hogy ő *Friedländer Frigyes*től nem 22, nem is negyven, hanem

kettőszáznegyven darab hamis milliósot kapott

s ezeket a csodarabbi tudtával az olaszlisztkai házuk kályhájában rejtette el. A dolgról, illetőleg a pénz elrejtéséről tudomása volt testvérenek, *Friedländer Chajem*nek is.

Házkutatás Olaszlisztkán

Preineszberger Jenő vizsgálóbíró e szenzációs vallomás után azonnal vonatra ült s maga mellé vette a Szathmáry-csoport két Debrecenben időző detektívjét is, azonban még ezeknek sem árulta el, hogy hova mennek.

Ezre 8 órakor érkezett meg *Preineszberger Jenő* a két detektív társaságában Olaszlisztkára, ahol a legnagyobb óvatossággal azonnal a csendőrségre ment s a csendőröknek utasítást adott, hogy menjenek vele a csodarabbi házához.

Fél kilenc óra tájban a csendőrök és detektívek körülfogták a csodarabbi házat.

Preineszberger Jenő vizsgálóbíró pedig bemenve a csodarabbihoz, azonnal megkezdte a házkutatást. A vizsgálóbíró a detektívekkel együtt átkutatatta az egész házat, a pincétől a

padlásig, azonban itt nem találtak semmit.

Miután a házkutatás eredménytelen maradt, *Preineszberger Jenő* megkezdte a rabbinak és családtagjainak kihallgatását.

A csodarabbi, *Friedländer Hermann* eleinte tudni sem akart semmiről.

Kijelentette, hogy neki fogalma sincs arról, hogy *Samu* és *Frigyes* mit csináltak s ezután azt mondta, hogy ő szeretőn legjobban, ha az igazság napfényre kerülne és hosszú, ceremóniás zsidó imádságban áldását kérte *Preineszberger* munkájára.

A vizsgálóbíró persze nem elégedett meg a kötes értékű áldással, hanem

tovább folytatta a kihallgatást és a nyomozást.

amely csakhamar eredménnyel járt.

Chajem vallomása a 240 drb milliósról

A vizsgálóbíró ezután *Friedländer Chajemet* vette elő, aki csakhamar megtört a terhelő bizonyítékok sulya alatt s különösen akkor döbbsent meg, amikor a vizsgálóbíró tudtára adta, hogy *Samu* mindent beismert és így a tagadás felesleges.

Chajem erre elmondotta, hogy *Friedländer Frigyes*től valóban kaptak 240 darab hamis egymillió koronás bankjegyet

és ezt először a kályhában rejtették el. Később, amikor látták, hogy a burok szorul a nyakuk körül, ezt a 240 darab egymillió koronást kivitték az olaszlisztkai temetőbe és ott egy szentéletű zsidó sírján elégették.

Preineszberger Jenő vizsgálóbíró a hajnali pirkadáskor a csodarabbi-val, *Chajemmel* és a detektívekkel együtt kiment a temetőbe, ahol fel-

szólította Chajemet, hogy mutassa meg azt a sirt, amelyen a hamis egymillió koronásokat elégették.

Friedländer Chajem valóban mutatott is egy sirt, annak a kijelentésnek kiértevényében, hogy „itt elégették el a pénzt”. A vizsgálóbíró alaposan megnézte a sirt, azonban ezen egyáltalán semmiféle gyanús jelet nem talált.

Sem papirhamu, sem pedig más olyan nyom nem volt, amiből arra lehetne következtetni, hogy ott bármit is elégették volna.

Ilyenformán természetesen megdőlt Chajem vallomásának utolsó része, azonban ez korántsem jelenti

A rabbi belezavarodik vallomásába

A temetőből amikor visszajöttek a nyomozó hatóságok, Preineszberger Jenő vizsgálóbíró újra vallatásra fogta a csodarabbit, Friedländer Hermann ekkor már belezavarodott a keresztkérdésekbe s főként arra vonatkozólag nem tudott kielégítő választ adni, hogyha valóban megkapta Samu tizenötöt a hamisbankok elűntetéséről, hogy nem volt tudomása a dolgról. A zsidó kereskedősegéd, akit egyébként Cink Józsefnek hívnak, azt a vallomást tette ugyanis, hogy Friedländer Samu tizenötöt átadta a rabbiak. Ilyenformán kétséget sem szenvedhet, hogy

Friedländer Hermann tudott a pénzhamisítók üzletről

Mindezek, valamint egyéb terhelő bizonyítékok alapján Preineszberger Jenő vizsgálóbíró elrendelte Fried-

Szenzációs eredménnyel járt az újpesti nyomozás

Budapesti tudósítónk jelenti telefonon: A pénzhamisítási ügyben megindult nyomozás Újpesten is szenzációs eredménnyel járt. Friedländer Frigyes üzletében ugyanis a detektívek ismét házkutatást tartottak. A falak mellett álló pultokat megkopogtatva, a fal egy helyen üres, kongó hangot adott.

A detektívek erre szétszedték a pultokat s ezeknek háta megett egy

Ismét új hamismillióst találtak Budapesten

A vidéki városokból nap-nap után érkeznek jelentések, hogy itt vagy ott hamis bankjegyeket találtak. Különösképpen főként teljesen kis községekből és alig lakott falvakból érkeznek a jelentések. — A nyomozás megállapította, hogy Friedländerék — részint maga a népes család, részint pedig szdzalékos részeseidre felvett ügynekei — a legkisebb községekben és fal-

akt, mintha a 240 darab milliós egyáltalán nem létezett volna. Az olaszliszkaik valóban megkapták az újpesti pénzjegy nyomdától a 240 darab egymillió koronást, ezt azonban vagy elrejtették valamelyik hit-sorsosuknál, vagy pedig kicsempész-ték külföldre. Az sem lehetetlen, hogy a Debrecen és Olaszliszka között állandó futárszolgálatot fenntartó bócherek

Debrecenbe hozták a pénzt

s a hamis milliósok most itt rejtőz- nek valshol.

Itt említjük meg egyébként azt is, hogy Debrecenben kiterjedt ro-konsága van Friedländer Hermannak.

ländler Herman és Friedländer Chajem letartóztatását.

A csodarabbit és fiát, Chajemet szerdán reggel a hajnali vonattal hozták Debrecenbe, ahol a kir. tör-vényszék fogházában helyezik el őket. Letartóztatott Cink József zsidó kereskedő-egédet is, aki szintén bűnpártolást követett el.

A rabbi nem szeret gyalogolni

Friedländer Hermann, a csoda-rabbi egyébként nagy uri allűrökkel rendelkezik. Ugyanis amíg Preinesz-berger vizsgálóbíró a detektívekkel együtt térdigérő sárban járta Olasz-liszka utcáit, addig a rabbi köve-telőzni kezdett, hogy neki hozzasa-nak kocsi, mert nem szeret gyalog járni. Végül is kocsi ment ki a temetőbe a hajnali kutatáshoz.

alig látható tapétájára bukkantak. A tapétáját kinyitva, egy titkos, alig három négyzetméter területű szobácskára bukkantak s ebben találtak rá a kis kézsajtóra, amelyen a hamis milliőkoronásokat előallí-tották. Ugyanitt megtaláltak egy klissét is, valamint rengeteg finom papírra és festékre akadtak.

Mindezeket a bűnjelkeket beszállí-tották a budapesti főkapitányságra.

vakban igyekeztek elhelyezni a ha-mis milliósokat, arra számítva, hogy az egyszerű falusi és tanyai nép nem ért annyira a pénzhez.

A rendőrségen az eddig beérkezett jelentések alapján megállapították, hogy eddig

több mint száz hamis bankó megtalálásáról érkeztek jelen- lésök.

Budapesten tegnap este találtak újra

egy hamis bankjegyet a 70 es számú postahivatalnál tartott rovacsolás alkalmával. A főkapitányság megke-resésére ugyanis a Nemzeti Bank néhány nappal ezelőtt felszólította az összes bankokat és egyéb pénzzel foglalkozó intézeteket, hogy a pénz-

tárakban levő milliós bankjegyeket vizsgálják át, hogy az esetleges hamis bankók rövid uton kivonhatók legyenek a forgalomból. Egy bankó, mint a rendőrség szakértői ma dél-előtt megállapították, kétségkívül a Friedländer-gyárból került ki.

Minisztertanács foglalkozik a ciklontól károsultak ügyével

Szomjas Gusztáv akciója a katasztrófával sújtottakért

Budapest, szeptember 1. Mayer János földművelésügyi miniszter ma reggel visszatért egyheti szabadsá-gáról és ismét átvette a miniszte-rium vezetését. Délután 1 órakor Schandl Károly államtitkár neszab-ban referált a miniszternek a távol-létében történetekről. Különösen an-nak a ciklonnak a pusztításairól és annak következményéről számolt be, amely hat nappal ezelőtt pusztított a Tiszántúlon a határ mentén, mér-hetetlen károkat okozva a gaz-daknak.

Szomjas Gusztáv, a hajduböször-ményi kerület képviselője tegnap hosszabb sürgőnyt intézett a föld-művelésügyi miniszteriumhoz, amely-ben tudatta, hogy a ciklon borzal-mas erővel dúlhöngött s nemcsak az

utakat tette járhatatlanná, hanem a behordásra váró gabonában, gyümölcsben és szőlőben is óriási ká-rokat okozott. Szomjas képviselő számítása szerint

a kár több milliárd koronát tesz ki.

Szomjas Gusztáv felhívja még a miniszter figyelmét arra, hogy a ciklon következtében tönkrement gazdákon a legrövidebb időn belül segíteni kell, mert különben a jövő évi gazdasági munkálatok csődbe jutnak.

Mayer János földművelésügyi mi-niszter hosszasan foglalkozott ma délelőtt ezzel a kérdéssel és az egész ügyet a legközelebbi minisztertanács elé viszi.

Étkezdet állítanak fel Debrecenben a középosztály számára

Budapest, szeptember 1. A vidéken öt városban és pedig Szegeden, Deb-recenben, Miskolcon, Pécsen és Győ-rőtt állítanak fel először állami kö-zéposztályétkezdeteket. Az étkezőkben

a legolcsóbb vendéglői menüdel is olcsóbb árak lesznek úgy, hogy a számítás szerint kb. 10 ezer K-ért 3 fogásos ebédet adhatnak ezekben a hatósági étkező helyiségekben.

Újra kísért az Esküdt-ügy

Felmentették Tömöri Angelát a Kenedi-féle vesztegetés ügyében

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint ismeretes, az Esküdt-per feljebb-viteli tárgyalásán a tábla hiányokat észlelt a törvényszék ítéletében, amennyiben tévedésből kimaradt a Kenedi György ügyére vonatkozó rész. Emiatt pótlásra utasította a Török-tanácsot, egyben elrendelte azt is, hogy hallgassák meg Esküdt Lajost úgy a Tömöri Angelára vo-natkozó részben, továbbá, hogy Esküdt jelölje meg az ismert fás-kosdából azokat a leveleket, amiket bizonyítékképp őhajt felhasználni.

A mai tárgyaláson a közzvadat vitéz Boronkay István, ügyészégi alelnök képviselte. Tömöri Angéla

tagadta, hogy üzleteket közve-tített volna

dr Kenedi György és Esküdt között. Mindössze egy alkalommal történt meg, ugymond, hogy Esküdt kíván-ságára felkereste Kenedit és meg-mondta neki, hogy Esküdt szeretne vele beszélni.

A tárgyalás kezdetén Esküdt izgágáskodni kezdett, mire az elnök a tárgyalási teremből kivezetette. Később behívták s ekkor terhelően vallott Tömöri Angéla ellen, de amikor szembesítették egymással őket, Tömöri Angéla szemébe mondta, hogy nem mond igazat. Az elnök figyelmezteti Esküdtet, hogy ahány-szor csak kihallgatták, mindig össze-vissza beszélt mindent.

Esküdt Tömöri Angéla szemébe megismétli a vallomását, hogy ő hozta Kenedit. Ezután az ügyész intéz kérdéseket Esküdtöz és meg-kerdezi, hogy tudott-e Tömöri An-géla az Esküdt által közvetített üz-letek jogtalan voltáról.

Esküdt: Tömöri Angéla tudta,

hogy ha én a miniszternek leszámolom a pénzt, akkor megkapják az engedélyeket.

Ezután a perbeszédre kerül a sor.

Fél órai tanácskozás után a bíróság kihirdette, hogy

felmenti Tömöri Angelát

a megvesztegetés büntetésében való bűnszegédi részesség vádjá alól.

Az ügyész kijelentette, hogy meg-nyugszik az ítéletben. Erre a bíróság az ítéletet jogerősnek jelentette ki.

Zárt ajtók mögött hallgatták ki Esküdtet

Budapest, szeptember 1. Déli 12 órára volt kitűzve a Török-tanács előtt a másik Esküdt-ügy, helyeseb-ben az igazi Esküdt-ügy.

A tábla ugyanis, mielőtt a bizo-nyítás kiegészítésében határozna, el-rendelte, hogy az ítélettanács hall-gassa meg a feleket arra nézve, hogy milyen irányban őhajtják a bizonyítás kiegészítését. Mindenki azt várta, hogy ez a kihallgatás nyilvános tárgyaláson történik, azon-ban Török tanácselnök a tárgyaló-terem tanácskozó szobájában hall-gatta meg a feleket ugynevezett ügyfélnyilvánosság mellett, vagyis

csupán a felek és azoknak kép-viselői vehettek részt a tanács-kozáson.

Az egész processzus zárt ajtók mö-gött mindössze fél óráig tartott. A tábla az ez alkalommal felvett jegy-zőkönyv és a jegyzőkönyvhöz csá-tolt iratok figyelembevételé után fog dönteni arról, hogy az Esküdt-perben elrendeli-e a bizonyítás ki-egészítését, vagy sem.

Rizling bor 1 liter K 10,000
Méz idei 1 kg. . . K 16,000
Hagyma makói kg. K 1,400
Mosószippan l. 1 kg. K 13,500

Angol szappan (óriás 1 drb) K 5,000
Pergamentpair 1 iv K 800
Falvédő legszebb képekkel 1 darab K 2,500

Azonkívül az összes fűszer-, csemege- és italárak, mint a multban, úgy most is a legolcsóbban beszerezhetők a

„HANGYABAN“

Főüzlet: Rózsa-utca, Tisza-palota, Fióküzletek a város minden részében.

A vitéz látomása

Székelyföldi magyar volt: fölcsapott katonának. A haditudomány mellett az élet minden más viszonya is érdekelte. Fogta magát, nekifeküdt a jogi tudományoknak és az aranycsillag mellé megszerezte az államtudományi doktorátust. Szolgált hivatását, fejlesztette tudását, mikor megszólalt a saive. Nem habozott, követte. A tanulás mellett ezután tanított és szép, ifju hitvese oldalán a jogi doktorátus díszét is elnyerte. Nem érdekelte most már a katonai élet csillogó pompája, polgár ember gyanánt új hivatásának és kis családjának élt. Gyűgő kis fia és forrón szerető felesége mindenért kárpótolta, mikor kitört a háború és kapitányi ranggal harcba szállt.

Harcolt itt, küzdött amott. A hadijelentések nem egyszer emlékeztek meg fegyelméről, hősi magatartásáról s főleg példaadó lelkeségéről. Egyszer elérte a katona végzete. Egy golyó szíven találta s míg bajtársai hátravitték, lelkét a hősi halottakat megillető babérágat vívő angyal elvezette az Ur trónusa elé.

Sokan állottak ott és fogadták az Ur-isten ítéletét, végre rá is sor került. Az Ur megszólalt.

— Fiam, te sokat, többet mertél és tettél, mint mások. Ezért rábírom: csendes elmúlást kívánok-e, vagy hosszú megpróbáltatás után az élet javának rövid ideig tartó élvezetét?

A vitéz gondolkodott, majd fel-sóhajtott.

— Istenem, atyám, fiatal feleséget, kicsiny gyermeket hagytam odahaza. Mi lesz ezekkel nélkülem?

— Gondom van rájuk. Felelj, pihenni akarsz-e vagy tovább is élni?

— Értük küzdeni, szeretetüket élvezni, jóvoltukért magamat feláldozni.

— Jól van fiam. Életben maradsz. De ne felejtőd el hogy a magyar hazának ép, erős, derék, becsületes emberek ezreit kell áldozatul hoznia, hogy tovább is fennmaradjon. Férfi vagy, vitéz vagy. Menj vissza a földre. Hosszu fogság után hazatérsz; segítő jobbam megáld, lesz szép hitvesed, derék fiad, gyönyörű leányod. Lesz vagyondó, tisztelőid, barátaid. Mikor a nap már melegen kezd ragyogni rád s mikor a leghűbb baráti sziv nyílik meg a számodra: hazáért követelni fogom az áldozatot. — Agyadra tesszem izzó kezemet és imét megjelenés szímem előtt. Ha olyan maradsz, mint amilyen eddig voltál: vitéz és önfeláldozó, derék és becsületes, bátor és szolgálatra-kész, a mennyi seregek vitézi kapitányává teszlek. Indulj.

A köztözhelyen ekközben nagy volt a csodálkozás. A sziv felé irányuló golyó fennakadt a zsebben levő s emlékekkel telt bőrtárcán, elfeküdt benne s csapán erős ütést mért a hősrre. Fáradt csodálkozással nyitotta fel ez a szemeit s azután kutatott: hol van ő tulajdonképen? Az Ur-istennel való megegyezést álmódta-e vagy valóság az? Az ő életében következik be jelentős változás? Talpra ugrott s katonái után nézett. Folyt a harc a Kárpátokban, menteni kellett a magyar rónát, a magyar kenyeret, a hazát. A sejtés első része csakhamar valóra vált: a hősiessen védekező kis csapat vitéz vezérével az oroszok fogságába került. A látomás többi része is teljesült.

Ujabb vetőmaghitel a károsult gazdaközönségnek

A földmívelésügyi miniszter újabb rendeleteivel a Tiszántul súlyos károsodást szenvedett vidékei gazdaközönségének nyújtandó vetőmag beszerzésére szolgáló kölcsönöket, illetve a vetőmagkölcsön összegét fel-emelte és Szabolcs megye részére háromszázmillió, Szatmár megye részére ötvenmillió koronát, Hajdu vármegye részére pedig a már régebben engedélyezett hitelkereten felül

újabb egymillió koronát,

jégverés által nagyobb mérvű károsodást szenvedett 100 holdon aluli gazdák részére pedig ezen és a már régebben engedélyezett hitelkereten felül újabb egymillió koronát bocsájtott az inszégakció lefolytatásának rendelkezésére.

A kölcsönt igénylőket a községi előjáróság közbenjöttével az illeté-

kes gazdasági felügyelőségek iratják össze, és ugyancsak a gazdasági felügyelőségek állapítják meg az igényjogosultságot is.

A nemesített vetőmagvak használatának elterjedését előmozdítandó, azt a kedvezményt biztosítja a földmívelésügyi miniszter a 100 holdon aluli vetőmaghitelben részesült gazdáknak, hogy a kölcsönösszeg erejéig beszerzett eredeti

nemesített vetőmag vasúli szállítási díját a gazdasági felügyelőségek útján a nemesített magvakat beszerző gazdáknak viszatérítik.

A Debreceni Gazdasági Egyesület felhívja a kölcsönre igényt tartó gazdákat, hogy igényeiket az egyesület titkári hivatalában (Piac utca 61.) mielőbb jelentsék be.

A debreceni házhelyrendezés során megváltásra kerülő telkek

Kiktől vesznek el telkeket a házhelyrendezés céljaira?

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint ismeretes, a debreceni házhelyrendezésre vonatkozólag az OFB kiküldött bírása már régebben megtette javaslatát. E szerint Debrecenben a várostól és a magánosoktól a következő telkeket fogják megváltani.

A várostól

A Hadházi-uton a Közhasznu Munkáskertek bérletéből 21 és fél hold. Kuruc utca 45 számú telek 5 hold. Kincseshalom és Kincseshegy 51 és fél hold. Mipepécsi-ut mellett 5 és fél hold. Szoboszlói-uton negyed hold. Szoboszlói-uton a Közhasznu Munkáskertek és Munkásház építő szövetkezet bérletéből 21 és fél hold. Széchenyi-ut 42. szám alatt Közhasznu Munkáskertek bérletéből 18 és negyed hold. Összesen tehát Debrecen városa cca 120—130 hold földet ajánlott fel.

Magánosoktól

Serly Gusztáv, dr Bay András. Bay Bertalan és dr Rugonfalvi Kiss István Hadházi-ut 31 számú telek 12 hold. Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár Sámsoni ut 1 és Zrínyi utca 4 sz. 3 hold. Grosz Jenő Sámsoni-ut 7 szám 2 hold. Grosz Jenő a majorsági földek között másfél hold. Dr Fehér Ferenc Hadházi és Sámsoni-ut között 8 és fél hold. Geréby György Hadházi-ut 34 8 és háromnegyed hold. Dr Kertész Endre és neje Hadházi-ut 39 és 41, 6 hold. Összágos Vállalati Rt. Hadházi-ut 32 és 36, 3 és háromnegyed hold. Ugyanattól a Hadházi-ut 41 szám alatt 6 és fél hold. László Imre budapesti lakostól Hadházi-ut 30 szám alatt kettő és egynegyed hold. Általános Forgalmi Bank Pogány-utca 15 hold. Filep Sándortól a majorsági földek

között Réter utcán 14 és fél hold. Kállay András Luther-utca 2 szám 1 és negyed hold. Liszkay Menyhért Luther-utca 6 szám, 1 hold. F. Tóth Mihály Luther-utca 16 szám fél hold. Mészáros János Luther-utca 18 szám fél hold. Kiss Ferenc és neje Luther-utca 20 szám 1 hold. Osjepka István Luther-utca 22 sz. 1 hold. Farkas Lehel és társai Luther-utca 1 és egynegyed hold. Farkas Lehel és társai Kuruc-utca 26 szám 1 és fél hold. Varga Imre és neje Lillom-utcában 1 hold. Balogh Károly és neje Kuruc-utca 1 és egynegyed hold. Ugyanaz Kuruc-utca 112. szám alatt 5 és fél hold. Németh András Diószegi ut 5. szám 11 és fél hold. Ifju Kiss Imre és társai Galamb-utca 3. szám 6 hold. Ungeri-leider Gáborné és Unger Kornél Galamb-utcán háromnegyed hold. Ungeri-leider Gábor Budai Ézsaiás-utca 1 és egynegyed hold. Jeszó Lajos és neje Galamb-utca 7 és fél hold. Dr Lefkovits Mártonné Legányi-utca 25. szám 2 hold. Ferenczy Lóránd és dr Ferenczy Tibor István-ut, Széchenyi-kert 3 és háromnegyed hold. Nyilas István Széchenyi-ut 29. szám 1 hold. Szántó Győző István-ut 25. 1 hold. Dr Kemény Viktor István-uton 1 hold. Dr Szántó Sama István-uton 1 hold. Dr Szántó Győző Tőcs-kert 2 és negyed hold. Bankgyesület Déli-sor 2 hold. Dr Debreczeni Barna Széchenyi-ut 3. szám 1 hold. Özv. Fürst Odóné és társa Kishgyesi-ut 3. szám 4 és egynegyed hold. Dr Streicher Andrásné és társai 55 négyszögöl családi sírbolt és 1 hold 129 négyszögöl a Kishgyesi uton. Suhajda Béla Csige kert és Ujvárosi-uton 2 és egynegyed hold. Orbán Jolán a majorsági földek között Kiss-

utcán 5 hold. Ferenczy Sándor és dr Ferenczy Tibor Kiss-utcán 10 és háromnegyed hold. Lőfkovits Arthur Károly Ferenc József-ut 4 hold. Szántó Győző és társai Csige kert-utca 13. szám 3 és háromnegyed hold. Dr Strellinger Győző és neje Csige kert 1 és fél hold. Szántó Győző és neje Honvédtemető-utca 3 hold. Lovász Árnád Bőszörményi-ut 2—a. szám 700 négyszögöl. Dr Geiger Pal Bőszörményi-ut 1—2. 3 és fél hold. Aufrecht Vilmos Hortobágyi-ut 15—17. 2 és háromnegyed hold. Hartstein Nándor Bőszörményi-ut 29—31. 1 hold. Lichtblau Albert Viola-utca 31. és 38. szám egynegyed hold. Dóczy József Károly Ferenc József-ut 28. szám háromnegyed hold. Udvarhelyi Géza Bőszörményi-ut 73. szám 2 és egynegyed hold. Molnár Zoltán Andrassy-ut 48. szám 2 és háromnegyed hold. Dr Körössi Kálmán és társai Komlósi-ut, Sestakertben 2 hold. Dr Fekete Jenő Komlósi-ut 80. és 85. szám háromnegyed hold. Egyesült Budapesti Fővárosi Takaréknál Komlósi-ut fél hold. Dr Mikler Gusztáv budapesti ügyvéd Szoboszlói-ut fél hold. Farkas József Király-utca 6—8. szám 325 négyszögöl. Kiss Lajos Király-u. 7. sz 159 négyszögöl.

A pallagi villamos új menetrendje

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szeptember 2-ől kezdve a Gazdasági Akadémia villamoskocsik további intézkedésig az alanti menetrend szerint közlekednek:

Hétköznapokon:

I. sz. vonat. Máv. pályaudvarról indul 6 óra 28 perckor. Gazdasági Akadémiára érkezik 7 óra 6 perckor. Gazdasági Akadémiáról indul 7 óra 11 perckor. Máv. pályaudvarra érkezik 7 óra 48 perckor. II. sz. vonat. Máv. pályaudvarról indul 13 óra 14 perckor. Gazdasági Akadémiára érkezik 13 óra 52 perckor. Gazdasági Akadémiáról indul 14 óra 20 perckor. Máv. pályaudvarra érkezik 14 óra 58 perckor. III. sz. vonat. Máv. pályaudvarról indul 17 óra 3 perckor. Gazdasági Akadémiára érkezik 17 óra 41 perckor. Gazdasági Akadémiáról indul 17 óra 48 perckor. Máv. pályaudvarra érkezik 18 óra 21 perckor. IV. sz. vonat. Máv. pályaudvarról indul 19 óra 13 perckor. Gazdasági Akadémiára érkezik 19 óra 51 perckor. Gazdasági Akadémiáról indul 19 óra 56 perckor. Máv. pályaudvarra érkezik 20 óra 34 perckor. V. sz. vonat. Máv. pályaudvarról indul 20 óra 45 perckor. Gazdasági Akadémiára érkezik 21 óra 23 perckor. Gazdasági Akadémiáról indul 21 óra 24 perckor. Máv. pályaudvarra érkezik 22 óra 2 perckor.

Vasárnapokon és ünnepnapokon:

Máv. pályaudvarról indul 8 óra 3 perckor. Gazdasági Akadémiára érkezik 8 óra 41 perckor. Gazdasági Akadémiáról indul 8 óra 50 perc. Nagyerdőre érkezik 9 ó 7 p. A többi vonatok vasárnap és ünnepnapokon a Nagyerdő villamos végállomásra indulnak a Gazdasági Akadémiára s oda térnek vissza a következő időkben: I. A Nagyerdő villamos végállomásról indulnak: 13 ó. 35 p. 14 ó. 51 p. 15 ó 41 p. 16 ó. 22 p. 17 ó. 3 p. 17 ó. 44 p. 18 ó. 25 p. 19 ó. 6 p. 19 ó 47 p. 20 ó. 28 p. 21 ó. 6 p. II. A Gazdasági Akadémiáról visszaindulnak: 13 ó. 53 p. 14 ó. 31 p. 15 ó. 19 p. 16 ó. 16 ó. 41 p. 17 ó. 22 p. 18 ó. 3 p. 18 ó. 44 p. 19 ó. 25 p. 20 ó. 6 p. 20 ó. 47 p. 21 ó. 24 p.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek,

selymek, divatfűzők és mindenféle
őszi divatujdonságok
ooooo naponta érkeznek! ooooo

Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kísérrni!

Aszódi és Róth Divatáruháza

A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállítói. Tisztviselőknek 5% kedvezmény.

HIREK

1925 szeptember 2. (Szombat)

Prot.: Rebeka, Kath.: István.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban ma reggel az idő ország- szerre borús. Számottevő eső azonban nem volt. A keleti részeken erősebb lehűlés mutatkozott. Csengeren 6 fok, Tur- kevény 10 fok C volt a minimum.

Időprognózis: Jórészt felhős idő, semmi vagy kevés esővel és lényegtelen hóvál- tozás várható.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac-u. 30.), Nap (Piac- utca 3.), Isteni gondviselés (Petőfi-tér és Teleki-u. sarok), II. Rákóczy Ferenc (Külső- vásártér 1.), Csillag (Arpad-tér 1. Mátyás Király (Nyilas-telep).

— Kedvezményes üdülés tisztviselők részére. A népjóléti- és munkügyi minisztérium az őszi és téli hónapok folyamán az eredményes gyógyke- zeltetést elősegíti, amennyiben meg- felelő számú igénylő jelentkezik, a balatonfüredi gyógyfürdőben a ked- vezményes üdítetést lehetővé teszi azon közalkalmazottak részére, akiknek orvosi véleménye szerint gyógy- fürdői kezelésselre feltétlenül szük- ségük van. A minisztérium felhívja azokat a közalkalmazottakat, akik kedvezményes beutalásra igényt tar- tanak, hogy megfelelő orvosi bizo- nyítvánnyal felszerelt kérvényeiket szeptember 20-ig a minisztérium el- nöki iktató hivatalánál nyújtsák be. A kedvezményes gyógyfürdőbeni für- dőzés ára személyenként előrelátha- tólag napi 100.000 korona lesz, amely összegben a lakás, ágynemű hasz- nálat, világítás, étkezés, gyógyke- zelés és a fürdőköltések befigyel- tettek.

— Filadelfiában egyszerre száz- ötvétezer szénmunkás lépett sztrájkba. *N. Yorkból jelentik:* Filadelfiai je- lentés szerint tegnap délelőtt 50.000 szénmunkás hagyta ott munkahelyét. Az éjszakai váltásnál további 100 ezer munkás lépett sztrájkba.

— Repülőgépen szállították a né- met Dawes-fizetéseket. *Londonból jelentik:* Szerdán délután Londonba két repülőgép érkezik, amelyek újabb 10 millió fontsterling értéket szállítanak Németországból Angliába. Ez a 10 millió fontsterling a má- sodik részlete a német Dawes-fize- téseknek. Az első részletet tudvaló- vólég néhány héttel ezelőtt ugyancsak repülőgépen szállították Londonba.

— Kigyuladt a szentmiklósi tem- plom tornya. *Prágából jelentik:* Ma a déli órákban a szentmiklósi tem- plom főtoronyában tűz ütött ki, amely- lyet valószínűleg a toronyban javítá- si munkával foglalkozó építő ba- dogosok okoztak. A tűz olyan gyors- san terjedt, hogy néhány perc alatt a torony egész belső építménye lán- gokban állt. A torony belseje telje- sen elpusztult. A prágai tűzoltó tes- tületek erőfeszítésével sikerült a tüzet megfékezni.

— Párizsi tanulmányut. Október első hetében indítja a Magyar Protes- tans Diákszövetség ez évben má- sodik tanulmányutját. A tanulmányut tartama 18 nap, költsége 2.550.000 korona. Útirány oda: Olaszországon át, vissza Schweizon keresztül ve- zet. Párizs tartózkodás 14 nap, mely alatt a csoport tagjai vezetés mel- lett megtekintik Páris nevezetessé- geit: az Art dekoratív kiállítását, kirándulnak Varseillesba, Fontai- nebleaub. Jelentkezni lehet a Szó- vetség helyiségében (VIII. Úllői-ut 24. I. naponta 2-3-ig, vagy levé- lileg szeptember 12-ig 750.000 ko- rona előzetes lefizetése mellett. (Postatakarékpóztári csekkszá-az. 50.351.)

A Hajdúföld olvasóihoz!

A Hajdúföld immár hetedik évfolyamában harcol változatlan el- hűséggel a keresztény nemzeti gondolat frontján. Ez alatt az idő alatt a politikai és konjunkturalis konstellációk változásával oda módosult a hely- zet, hogy ma keserű büszkeséggel mondhatjuk el: *a Hajdúföld a Tiszán- tul egyetlen s az ország egyik legrégebb intranszigenzen magyar napilapja.* Hogy soha meg nem alkudtunk, függetlenségünket fel nem adtuk, programunktól el nem tértünk, elveinkből egy jottát sem engedtünk, ha- tározott célkitűzéseink tántoríthatatlan szolgálata mellett annak a hazafia- san érző, gondolkodó és cselekvő *tiszántuli magyar társadalomnak köszön- hetjük*, amely lassankint a maga egészében a Hajdúföld táborában gyű- lekezett össze.

Örömmel és elégtétellel állapíthatjuk meg, hogy *ma az ország egyet- len napilapjának sincs olyan homogén, erkölcsi sulyban akkora értéket rep- rezentáló öntudatosan magyar olvasóközönsége, mint a Hajdúföldnek.*

A Hajdúföld lelkes szerkesztői gárdájával és a tiszántuli magyar társadalom tudományos, kulturális és politikai élete terén kimagasló vezér- egyéniségeinek támogatásával győzelmesen állta eddig is a versenyt a li- berális és üzleti sajtóval szemben.

Mi azonban

még többet és még jobbat akarunk adni

hűséges olvasóinknak. Miután pedig minden külső pénzügyi és hatalmi segítség hiján, — *amit függetlenségünk megóvása érdekében senkitől és semmi körülmények között el nem fogadunk*, — mint eddig, úgy most is csupán olvasóink fokozottabb támogatásától várhatjuk nagyszabású ter- veink megvalósítását, teljes hálával az eddigi szeretetért és bizalommal a jövőben, azzal a kéréssel fordulunk olvasóinkhoz, hogy barátaikat, rokonaikat és ismerőseiket, — ha netán még nem volnának rendszeres előfizetőink, —

nyerjék meg a Hajdúföld előfizetőinek táborába.

Háldnk jeléül minden új előfizető után egyértékes könyvet adunk, három új előfizető megszerzése esetén pedig egy teljes hónapra díjmentesen küldjük lapunkat.

Minden új előfizető megkapja ezenkívül díjmentesen karácsonyi ajándékul a

Hajdúföld nagy képes naptárát,

amely tartalmában és kiállításban vetekedni fog a fővárosi lapok alma- nachjaival

A Hajdúföld előfizetési árai:

Negyedévre 105,000 korona, egy hónapra 35,000 korona.

Hazafias tisztelettel

A Hajdúföld szerkesztősége és kiadóhivatala.

Prepotensül viselkedett a bíróság előtt a diplomás szélhámosnő

(A Hajdúföld tudósítójától.) A deb- receni kir. törvényszék Koháry Jó- zsef elnöke alatt működő büntető- tanácsa kedden délután foglalkozott Adler Klára Szeréna, hajdubadházi szövőiparos nő csalási, sikkasztási és lopási bűnperével.

Adler Klára szélhámosságait ápri- lisban leplezték le és általános fel- tünést keltettek viselt dolgai. Adler egy rendkívül agyafurt, nagy intelli- genciával rendelkező nő, aki az em- berek hiszékenységre alapított. Egy Amerikából visszatért földmivest

400 dollár erejéig károsított meg. Adlert tegnap vonja felelősségre a törvényszék.

Adler meglehetősen kihívóan vi- selkedett a bíróság előtt és már az első percekben kénytelen volt az elnök kihívó, prepotens, gunyos vi- selkedése miatt többször rendre utasítani.

A személyi adatok felvételénél Adler a következőképen felelt: 36 éves vagyok, zsidó,

Elnök: Hol lakik? Adler Szeréna: Jelenleg a börtönben.

Elnök: Figyelmeztetem, hogy tisztességesen viselkedjék, mert megbüntetem. — Adler azonban csak tovább izetlenkedik: *Magam sem tudom, hogy hol lakom, mert a régi házam fedelét is lebontották.*

Ezután elbádjá, hogy Hajdubad- házon lakott, ahol szövőipari üzeme volt. Vagyonom ezidőszereint meg- állapíthatólag nincs — folytatta.

Elnök: Iskolai végzettsége? Ad- ler: Ezt a kérdést már sokszor és sokan forszírozták, középiskolai végzettségem többem van. *Tapalcdn két és fél évig voltam helyettes-igaz- gató egy lednyiskolában, ehhez kell*

csak valami képesítés? — válaszolja gunyosan Szeréna.

Ezután az elnök felolvasta a vád- iratot. Az ügyészség Adler Szerénát **egy rendbeli csalással, egy rend- beli lopással és egy rendbeli sikkasztással vádolja.**

Ugyanis Adler Csász Miklós és feleségét, akik Amerikából tértek vissza és négyszáz keservesen meg- kuporgatott dollárjuk volt, rávette arra, hogy a dollárral kezdjenek spekulálni és ajánlotta, hogy ő jól el fogja helyezni a dollárokat a bankban, mint dollárbetétet.

Adler Szeréna C. ösz Miklósnéval bejött Debrecenbe és először az Angol-Magyar Bankba, majd a Bel- városi Bankba vitte el. A dollárt elhelyezték a bankban, de a betét- könyvet Adler már a saját nevére íratta. Adler eleinte a kamatokat pontosan fizette a házaspárnak, mintha azt a bank fizetné. Időköz- ben kivette a dollárokat a bankból s arra negyvenmillió korona kölcsönt vett fel.

A lopásokat úgy követte el, hogy a zála foganatosított végrehajtásnál lefoglalt szövőszékek közül kettőt erővel elvett,

feltörte a lepecsételt és lezárt lakást és kivitt onnan két szövő- széket.

Ugyiszintén a bírói zárlat alá vett ingóságok közül is többet eladott a tilalom ellenére is.

A bíróság a késő esti órákig foly- tatta a főtárgyalást. Adler Szeréna tagadni és szépitni igyekezett a dol- gokat. A bíróság számos tanút hall- gattat ki. A főtárgyalást ma délelőtt folytatják, amikor is a perbeszédre és ítéletre is sor kerül.

Özvegyek és árvák a 39-esek ünnepségén

(A Hajdúföld tudósítójától.) A volt 39-es bajtársi egyesület emlékmű bizottsága ma már teljesen elkészült a nagyszabású ünnepség minden részletével, s tőle telhetően mindent elkövetett, hogy az elesett hős baj- társak emlékének méltó kegyelettel áldozzon.

A 39-es bajtársak amilyen soha elnem muló szeretetet és hódolatot éreznek elesett hőseik emlékei iránt, épp olyan szeretettel gondolnak azok özvegyeire, árváira is, akik mindenüket veszítették el az ő sze- reteteikben.

Az Emlékmű-bizottságnak sem áll módjában a volt 39-esek özvegyeinek- és árváinak külön-külön meg- hívást küldeni az ünnepségre s így ezután hívja meg őket

a legnagyobb szeretettel az ünnep- ségre s részükre úgy az istentisz- teleteken, mint magán a leleplezési ünnepségen az emlékműnél feun- tartott helyet biztosít. Az emlékmű bizottság ezután értesíti a volt 39-esek özvegyeit és árváit, hogy a Negyerdőn tartandó ünnepi lakomán összesen 100 jogosultat szeretettel meghív és vendégül lát. A bizottság az általa kibocsátott 100 ebédjegy eljuttatására a HADRÓÁ debreceni csoportját kérte fel, amely gondoskodni fog azok megfelelő szétosztásáról.

Koszorúk és csokrok a hősök virágából

A 39-es Bajtársi Egyesület fig- yelmébe ajánlja mindenkinek, hogy amennyiben koszorút vagy csokrot szántak a hősök emlékoslopára, azt a hősök virágából köthessék. — Aminthogy, ha valaki a kegyeletés célra áldozni akar, vegyen mind többet a hősök virágából.

Mindazok, akik a hősök virágát terjeszteni, vagy megvenni akarják, forduljanak Iványi Sándor bajtárs- hoz az ingóságközvetítőbe. Ott min- denféle felvilágosítást készséggel megadnak.

Már az összes

debreceni nőegyletek

foglalkoznak a hősök virágával s így ez mindenkinek el fog jutni. Fogadják szívesen mindenütt, his- zen ez a legkevesebb, amivel vi- szonozhatjuk azt a nagy áldozatot, amit a hősök fiaiért értünk meg- hoztak.

A Jótékony Nőegylet tagjaihoz

Fráter Erzsébet, a Jótékony Nő- egylet elnöknője felkéri a nőegylet tagjait, hogy szerda d. e. 10 órától d. u. 5 óráig lakásán, Kossuth-utca 29. felkeressni szíveskedjenek.

Az emlékmű-bizottság felkéri a díszében résztvenni ohajtókat, hogy a jegyek kiváltásáról legkés- sőbb péntek délig gondoskodjanak. Jegyek megválthatók a főispáni tit- kárnál.

A bizottság ezuttal felkéri azon bajtársakat, akik az ünnepség al- kalmával teljesítendő különféle ren- dezői szolgálaton jelentkeztek, az utolsó megbeszélésen csütörtök este az Angol Királynő fehér termében okvetlenül megjelenni szívesked- jenek.

JOGÁSZOK!

Mielőtt az egyetemre beiratkoznának, a saját érdekükben forduljanak a **Fonetikus Jogi Szemináriumhoz** Budapest, Dohány-utca 88. Ind exrevisio. Jegyzetbérlet. Előkészítés

— **Fiatal, intelligens keresztyén tisztviselő** butorozóit szobát keres. Ajánlatokat a Hajdúföld kiadóhivatalába kér. (Telefon 3-48.)

— **W. Hammerstedt János nyugalmába vonul.** A debreceni városi zenede kitűnő zongoratanára, W. Hammerstedt János zongoraművész, aki másfél évtized óta páratlan szak-tudással és munkabírással látta el a zongoranövendékek magasabb fokú nevelését, szeptember elsejével nyugalmába vonult. Hammerstedt János nemcsak mint pedagógus vívta ki magának a zenei világ legteljesebb elismerését, de maradandó értékű szerzeményeivel és nagyszerű művészi tudásával is Európa szerte jelentős sikereket ért el. Első debreceni hangversenyét a Zenekedvelők Köre rendezésében Jaroslaw Kocidn hegedűművésszel együtt adta még a háború előtt. Azóta visszavonultan élt tanári hivatásának és ritkán jelent meg a pódiumon. Mint orgonaművész, ő teremtette meg Debrecenben a protestáns templomi zenekulturát. Nyugalomba vonulása alkalmából Debrecen zenekedvelő publikuma szeretettel és hálával adózik annak a munkásságnak, amellyel Hammerstedt János a városi zenekultúra fejlődését eredményesen elősegítette.

— **Vigszínházban a Niebelungok.**

— **Iskolakönyvek új és használt, iró és rajzszerek** legnagyobb választékban kaphatók Antalfy József könyv- és papírkereskedésében Szent Anna- és Varga utca sarok.

— **A hősök virágát viselje mindenki a hősök napján.**

— **Zsidófutás Schönberg fűrdőről.** Bécsből jelentik: Az alsó-ausztriai Schönberg tóüdühelyen vasárnap tüntetést rendeztek a horogkeresztesek a zsidó nyaralók ellen. Behatoltak a lakásokba és a zsidókat inzultálták. A sétatereken igazoltatásokat rendeztek. Hétfőn reggel már tömegesen menekültek a zsidó nyaralók Schönbergből.

— **Távbeszélő forgalom Debrecen és Halle között.** A magyar-németországi távbeszélőviszonylatban Debrecen—Halle (Saale), valamint Püspökudvar—Halle (Saale) között a távbeszélőforgalom szeptember 1-vel megnyílik. Az egyszerű távbeszélgetés díja mindkét viszonylatban 6 aranyfrank. *Pestafőnökség.*

— **Mindenki a legszentebb kötelességének tartja, hogy megvegye a hősök virágát!**

— **Első és másodéves** orvostanhallgatók részére alig használt tankönyvek jutányos áron eladóak. Cím a kiadóban.

Springer

Főposta mellett könyv havi részlet fizetésre is legelőnyösebb beszerzési forrás. „AGFA” fényképezési cikkek.

— **Hivatali sikkasztásért nyolcnap.** A debreceni kir. törvényszék kedden délelőtt tárgyalta Jóljárt József, volt vagonyári alkalmazott hivatali sikkasztási bűnperét. Jóljárt még az oláh megszállás alatt a debreceni vagonyárból több értékes szeresamot, furót vitt el és azokat nem szolgáltatva vissza. A bíróság nyolc napi fogházra ítélte hivatali sikkasztási vétsége miatt. — Az ítélet jogerős.

— **Vigszínházban a Niebelungok.**

— **Tankönyvek, új és használt állapotban** az összes fiu- és leányiskolák részére beszerezhetők Harmathyánál, Fűvészkert-u. 14. Ugyanott használt tankönyveit értékesítheti.

— **Höchl Margit hangversenye.** Az őszi hónapokkal beálló hangversenyszerezt október első napjaiban Höchl Margit zongoraművész, a városi zenede kitűnő tanárnője nyitja meg. Höchl Margit első önálló koncertjét a zeneiskola dísztermében fogja megtartani.

— **Beiratkozás a ref. tanítónőképzőbe.** A ref. tanítónőképző intézetben és a vele kapcsolatos gyakorló iskolákban a beiratások szeptember 4., 5. és 7-én lesznek, mindenkor délelőtt 9—12. Akik a gyakorló iskola I. osztályába iratják be gyermekeiket, azok keresztlevelet és himnlóoltási bizonyítványt hozzanak. A többi tanulók előző évi értesítőjüket hozzák el.

— **Vigszínházban a Niebelungok.**

— **A Debreceni Vadászársulat** szeptember 3-án csütörtökön este 7 órakor tartja rendes havi összejövetelét a Polgári lövöldben. Vacsorára jelenik meg Király István pénztárnoknál.

— **A Magyar Művészet** legújabb száma a szokott díszes kiállításban jelent meg. E szám a fővárosi művészi gyűjteményei bemutatásának van szentelve. Elek Artur a Zichy-muzeumot, Dömötör István a fővárosi múzeumi állandó kiállítását, Kremmar Dezső a fővárosi múzeumot ismerteti. Az illusztratív rész a fővárosi tulajdonban levő muzeális becsült tárgyakat rendkívül gazdagon, gyönyörű reprodukciókban mutatja be. Sok, eddig alig ismert művészi alkotást most először ismertetnek. Azonkívül bemutatja a füzet Lux Kálmán tollából a feldebrői templom ásatása révén feltárt ókeresztény altemplomot, mely a honfoglalás előtti időből származik és a pécsi templom mellett az ország második ilyen műemléke. Gazdag rovatok egészítik ki a tartalmas művészi folyóiratot.

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak közleménye:

Vigszínház-mozgó
Közkívánatra! Csak két napig! A német filmművészet legjobb alkotása: A Niebelungok. Éposz a germánok hőskorából 2 részben, 16 énekben. Mind a két rész egy előadásban. Előadások kezdete 6 és 9 órakor.

Uránia-mozgó
Két attrakció egy előadásban! Tüzes vér, Estelle Taylor szereplésével kalandos történet 6 felvonásban és Emberek prédája. Erkölcrajz napjainkból 6 felvonásban. Jönnék: Zoro és Huru és Chaplin péntektől.

Meteor mozgóban
Csütörtökön „A diadalmas asszony”. Világstager! Norma Talmadge főszereplésével. Előadások 7 óratól.

TESTEDZÉS

Az első bajnoki forduló. Vasárnap az első osztályban is teljes erővel megindul a bajnoki küzdelem. Debrecenben ugyan nem lesz mérkőzés, csak II. osztályu, a legérdekesebb mérkőzések Nyiregyháza kerületiek előadására. A NyTVE az újdonsült elsőosztályu csapatot, a Börössel, az NyKISE a DKASE-val játszik a bajnoki pontokért. Berettyóújfaluban a BUSE a DTE-vel kerül szembe.

KÖZGAZDASÁG

A debreceni állatvásár. A keddi lovasáron a felhajtás közepes volt, a kereslet kicsiny. Jöminőségű ló 4—5 millió, közepes 3—4 millió, silány 400 ezer koronától fölfelé. Szarvasmarhában nagy felhajtás, közepes kereslet mellett. Vágómarha elősúlyban 6—10.000, szopós borjú 11—15.000 korona. Jármos ökrök egy pár 8—13 millió, fejőstehén 3—8 millió koronáig.

A TÖZSDE

Zürichi záriat
Newyork 516/4, London 2506.75
Milánó 1945—, Paris 2425, Brüsszel 2327, Prága 1530—, Budapest 0.007265,
Beigrád 922.5, Bukarest 255, Hollandia 20.8—, Berlin 12285, Bécs 72.75, Varsó 92.5, Szófia 375.

Terménytőzsde záriat
Mai terménytőzsdén az irányzat tartott volt, Csupán a sórárpa és a korpa változott, a többi cikk teljesen változatlan.
Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 365—367.5, egyéb 357.5—362.5, 77 kilós tiszavidéki 370—372.5, egyéb 362.5—367.5, 78 kilós tiszavidéki buza 372.5—375, egyéb 367.5—370, 79 kilós tiszavidéki buza 375—377.5, egyéb 370—372.5 sórárpa 310—330, korpa 177.5—182.5

Derodont a legjobb arc-, kéz- és testápoló.
F O G K R E M
Der krém, Die puder, Das szappan

Poloskát
SVÁBBOSAGAT, TŰCSKÖT, HANGYÁT
24 órán belül mindenki kírthatja a szabadalmazott féregirtóval. — **Olcsó árban kapható:**
STERN festéküzletében
Garantált minőségű patkányirtóból állandóan nagy raktár. — Üzlet az Arany Bikával szemben

ELEKTROMOS ÉS KÉZÜZEMŰ
WOODSTOCK ÉS PROTO S
írógépek magyarországi kizárólagos vezérképviselője
Kedvező fizetési feltételek. Díjmentes vételkötelezettség nélküli bemutatás bárhol!
HEGEDŰS és BORY
Debrecen, Király-utca 4. sz. Telefon 3-7 5.

Lengyel fest tisztít!!
legolcsóbban mindennemű ruhákat
Csapó-utca 28. sz.

Iskolai fiuruhát legjutányosabban vásárolhat
GERŐ ERNŐ
férfi-, fiu- és gyermekruha áruházában DEBRECEN, PIAC UTCA 69. szám. (Közvetlen az Ullmann Salamon újszerűziate mellett.)

Tisztviselők és munkások figyelmebe

Mielőtt férfi-, vagy fiuruhát vásárolna, meg kell Önnek győződnie saját érdekében a

HAJDUSÁGI FÉRFI- ÉS FIURUHA 000 ÁRUHÁZ 000

szenzációs olcsó árrairól!

Nagy választék:

Raglások, téli és bőrkabátokban.

Vászon és nyári öltönyöknek teljesen le szállítottuk az árait.

Cimre kérjük ügyelni!
HAJDUSÁGI FÉRFI- ÉS FIURUHA ÜZLET PIAC-U. 67.
Vármegyeházzal szemben

APROHIRDETESEK

Négy lapban olvassák az On apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Újság kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-utca 8), vagy a Hegedűs és Sándor B. T. (Piac-utca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 koroná, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűsítő és levelezés 1600 K.

Lakás

Butorozott udvari szoba különbejáratú kiadó Miklós-utca 23. 2081
Kiadó cinosan butorozott szoba előszobával különbejáratú, Cim a kiadóhivatalban. 602
Egy szoba, konyha lakás kevés lelépéssel azonnal kiadó Hatvanutcai-rt, Gohér-utca 12. 585
Előbejárattal butorozott szobát keresek Piac-utcán vagy közelében izr. uri családnál. Ajánlatokat „Banktisztviselőnek” jellegre a kiadóba kérek. 561
Egyszoba, konyha kiadó Sziv-utca 6. Erdőkődni Miklós-u. 41. 570
Egy szoba, konyha, pince, kamara jutányosan átadó. Kaiser, Piac-u. 7. 566
Uj egy szoba, konyha, nagy udvar jászgártással kiadó. Azonnal beköltözhető. Értekezhetni Erzsébet-utca 61. 2098

Ajánlat

Hálósobák legolcsóbban kaphatók részlete Marozsán asztalosnál. Kut-utca 104. szám. 269
Szántást vállalok Hofner traktorral bárhol, Darabant Sándor Kismarja, Biharmer ye. 278
Két középiskolai tanuló fiút vagy leányt teljes ellátásra (külön szoba) elvállal Fejér, Boldogfalva-utca 26. 2012
Tanár köztbe elfogad középiskolás kis lányt, zongora használatával. Nap utca 16, szám. 1914
Zongorát, németet legújabb módszer szerint tanítok. Thaly Kálmán-utca 12. 299
Vállalkozók Iparvégegy mellett bekerített nagy telek nagy forgalmu helyen istállóval hosszabb időre részben is kiadó. Károly Ferenc József-ut 6. Id. Pacelt Janos. 302
Teljes ellátásra elfogad izr. uricslád 1-2 középiskolai tanuló, Hatvan u. 70. 844
1-2 középiskolás tanuló teljes ellátásra elfogadatik. Eötvös-utca 7. 854
Orvostanhallgató, jeles gimnáziumi érettségivel, teleteljesítéssel vállalkozó középiskolások oktatását, Hébert tanit. Külön német órákat ad, biztos módszer szerint, Cim a Debreceni Függetlennél 355
Női modell kalapok jutányosan szerezhetőek be Jungreisznál, Arany János u 37. 343

Uri család két kisebb középiskolai tanuló teljes ellátásra (essetleg oktatással) elfogad. Cim a „Könyvviteli Szakiroda”-ban Kania utca 4 b. 361
Egy magános intelligens asszony házvezetőnek menne, Veres u 3. 2051
Egy vagy két középiskolai izr tanuló teljes ellátásra elfogadok, József kir herceg-u 19. 476

Uri család biztos existenciát nyer hat hét alatt, ha megtanul könyvet a „Könyvviteli Szakiskolában” (Kandia-utca 4 b) Beiratkozás szeptember 4 ig. Hivatalos órák délután 3 to 8-ig. 515
Német és zongoraórákat ad német egyetemeken képzett tanár. Házhoz is megy Lehel 45 2086

Két középiskolás tanuló elfogad teljes ellátással Erős Lajos-utca 70. Széchenyi-ker 2078
Füzdősobás lakásba teljes ellátással elfogadok izr. középiskolai tanulókat, Cim Gyémánt Piac-utca 58 521
2-3 diák gondos felügyelettel teljes ellátást nyerhet központban, Burgondia-utca 11 543
Egy jömeneteli fűszerüzlet korlátolt italméréssel, 2 szoba, konyha lakás és szőlőskerttel azonnal átadó. Értekezni Bujdosó-utca 13. 605
10 házi koszt kapható József kir. herceg-utca 35. 569
Két diákok elvállal özvegy uri asszony. Hatvan-utca 70. l. em. 607

Gimnáziumi érettségivel bíró tanítónőként nővendék 1 vagy 2 gyermek tanítását vállalja ellátás ellenében izr. családnál. Cim a kiadóban. 568

Egy vagy két iskolai tanuló utcai butorozott szobában teljes ellátással felvétetik Szűcséknél, Cserepes 24. 593
Két diákok ellátásra füzdősoba és zongorahasználatával elvállal polg. isk. tanár. Cim a kiadóban. 611
Két iskolás leánykát vagy fiút teljes ellátással elfogadok. Werbőczy-utca 12. Földszint. 596

Egy két kisebb tanuló lakást, esetleg teljes ellátást adok. Késes-utca 86 592
Két középiskolai tanuló teljes ellátásra elvállalunk külön szobahasználatával. Jókai-utca 30. 591
Egy vagy két kis iskolás lánykát vagy fiút teljes ellátásra elfogad öz. Zoltán Ödönné, Jókai-utca 1. 189

Teljes ellátásra vállalkoz egy középiskolás uri leánykát, Goldsteinné, Jókai utca 26. szám. 553
Orvos özvegye izr. két középiskolai tanuló teljes ellátásra elfogad. Széchenyi-utca 27. 550
Teljes ellátásra középiskolai tanuló elfogadok. Német társalgás. Hatvan utca 2. szám. 560

Kohn Sándor városi hortobágyi halárui tonál folyó hó 4-étől friss hal állandóan kapható 33. sz. halcsarnokban. 557
Két izr. középiskolai u i leányt vagy fiút ellátásra elfogad öz. Balassné, Csokonai 25. 555
Három izraelita tanuló teljes ellátást kaphat Nyugati utca 32. 609
Zongora elsőrendű gyártmány, fekete, rövid kereszthuros bérbeadó. Péterfia-utca 9. Udvarban. 574
Fehér és színes filckalapok 110.000 koronáért kaphatók, bárszónyalapok, valamint átalakítások olcsón készülnek. — Matta Anna, Csemete utca 10. 608

Iskolás gyermekeket teljes ellátásra elfogadok. Hajnal-utca 7. 572
Tej szavatolt, főzhető, egész téli időnyre megrendelhető házhoz szállítással is Vadasznál, Varga utca 35. szám. Telefon 12-200. 578
Figyelem! Tankönyvcseré! Tavalyi tankönyveit becserelem csekély ráfizetéssel ez évben használtakra, Használt tankönyveket féláron adok. Füzetek, írószerek, rajzeszközök és mindenféle papíráru olcsón. Ne sajnálja a fáradságot, meg lesz lepye, miilyen olcsón vásárol Bathyány-utca 6. szám alatt Alföldi könyv- és papírkereskedésében. 584

Biztos existenciát nyer hat hét alatt, ha megtanul könyvet a „Könyvviteli Szakiroda”-ban! (Kandia utca 4 b) Beiratkozás szeptember 4 ig. Hivatalos órák délután 3 to 8-ig. 360
Gyermekeket ellátásra elfogadok. Ugyanott butorozott szoba kiadó. Kossuth-utca 41. Udvarban 3. ajtó. 2105

Németnyelvű új tanfolyamokra (társalgás, nyelvtan, irodalom, német gyorsírás) beiratások megkezdődtek német tanárnőnél Ferenc József ut 38. l. em. 2102
Középiskolás leánykát özvegy urinő teljes ellátásra felvesz Domahidy 8. Hungaria malom mellett. 2094

Zongoragyakorlókat elfogadok. Cim a kiadóban. 612
Szofőrvizsgára szakszerűen előkészít Kiss gépműhely szofőriskolája. Erzsébet utca 20. 2095
Zongorázi tanítok, házhöz járok és lakáson méréseket díjért. Cim a kiadóban. 2099

Zongoraoktatás kezdőknek és haladóknak akadémiai tanterv szerint. Lelekiismeretes tanítás, Beiratás délután 4-6-ig. Piribauer István, Hüvelyes-utca 1. (Kollégium mögött). 2103
Terménykereskedőnek kiválóan alkalmas iroda azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2106
Hosszú Bőendorfer zongora bérbeadó. Vénkert, Domokos Lajos-utca 20. Értekezni délelőtt. 618
Hasszonbérbe adok 108. kat. hold fekete földet október 1-re. Értekezhetni dr. Julow Jenő ügyvéd urnál, Király-utca 2 szám. 2107

Kereslet

5000 aranykorona kölcsönt megfelelő kamat és biztosíték mellett keresek. Cim a kiadóban. 277
Podrázsgépet szombat, vasárnap kiadó felvesz Balogh, Nyugati-utca 14. szám. 301
Orvosi rendelőknek helyiséget keresek lelépéssel vagy aranybért. Dr. Eisler, Telefon 4-46. 293

Szerény igényű fiatal ember 1-re irodai vagy más megfelelő állást keres, Cim a kiadóban 350
Perlekt szakácsnőt és szobalányt keresek elcséjre parkettes lakáshoz, Bathyány utca 14 2061
Timár tanuló felvétetik. ötengeri eladó Telegi-utca 56 395

Irodának alkalmas 2-3 szobából álló helyiséget keresek, Cimet Bőszörményi Lászlónál, Miklós utca 7 kérem leadni. 465
Középiskolai tanuló, fiút vagy leánygyermeket teljes ellátásra felvesz öz. Hajduné, Borz-utca 11 520
Kiszolgáló leány festékdüzletbe azonnal felvétetik. Klein. Arany János 20. 594
Takarékfűszerek, asztalalaku, készen kaphatók. Viszonteladókna is. Lskatos-tanulónak fiu felvétetik. Kandia-utca 15. szám. 590

Kereskedelm's a tanuló a III-IV. osztályból keresek teljes ellátásra ugyanilyen fiu mellé, Cim a kiadóban. 2104
10 házból való fiu tanuló felvétetik Hungaria cukorkaüzletben Piac-utca 55. szám. 2100
Bejárónőt keresek délutáni órákor. Telegy 74. 2101

Egy önálló munkás masamód leány alkalmazást kaphat M. Nagy Mihály kalaposnál (Szinházi átjáró) 2086
Gyermekkeresztő vagy jobb leány 15 hónapos gyermekhez felvétetik. Herzog, Szentanna 5. 552
Egy jobb megjelenésű kiszolgáló leány kimerésbe felvétetik. Deák Ferenc utca 26. szám. 581

Tiszteletes jömegjelenésű kiszolgáló kisasszony felvétetik a Kovács enkrászdába. 583
Kifutó fiút felvesz Bőszörményi fűszerüzlet, Petőfi-tér 12. 575
10 házi koszt a kosztosok felvétetnek, Cim a kiadóban. 604

Kifutó leányt felvesz a Hegedűs és Sándor nyomda Piac-utca 49 554
Gimnáziumi érettségivel bíró tanítónőjelölt izr. orth. családnál 1-2 gyermek tanítása ellenében lakást és ellátást keres. Cim a kiadóban. 565
Két középiskolai tanuló teljes ellátásra elfogadok. Perces-utca 13. 551

Megbízható intelligens izr. nő házvezetőnőnek kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 562
Egy kisebb fajta vaskályhát keresek megvételre. Grósz, Kishegyesi-ut 9. 559
Nyugalmozott csendőrtiszt pénzbeszedői, raktárnoki, vagy más hasonló állást keres. Cim a kiadóban. 566
Pénzbeszedői, raktárnoki állást keres óvaddékképes egyén. Tíz millióval betárolna. 610

Egy férfi kvártélyost azonnal fölveszek. Vörö-marty-utca 5. 548
Kifutó leányt jó bizonyítványokkal felvesz Sándor ékszerész Piac 28. 549
Pénztárnoknő állást keres. Cim a kiadóban. 606
Bejárónőt ki minden munkát végez, felveszek. Jankovics Lajosné, Honvéd-utca 9/K. 567
Cipészegédet, gyakorlott, jó munkást, felveszek. Oláh, Rákóczi-u. 24. 601

Eladás

Hordák bármily nagyságban és mennyiségben eladók. Debreceni Bor- és Szesz-árkereskedelmi részvénytársaság Piac-utca 58. 592
Homokkört, Lónvay-utca 8 számú ház, a Hungaria malom mellett eladó. 304
Központon üzlethelyiség, minden célra alkalmas, eladó. Cim a kiadóban. 1062

Eladó 300 négyzetföldi sarok telek, Csige-kert Károly Ferencz József-ut 42. Értekezhetni Baloghna, Kossuth-u. 22. 295
Eladó a nagyalomás mellett a Balogh és Vertessy tegyagyár fele része. Értekezhetni Baloghna, Kossuth-u. 22. 296
Egy jókarban levő palysander ebédlő és háló eladó, Cim a kiadóban 472
Vendég-utca 82. számú ház eladó, 389
Fédeser új kocsi többfajta eladok, Nagy Gyula kocsigyártó, Erzsébet-utca 17. 545

Eladó egy jókarban levő triocikli illetve háromketű bicikli M Nagy Mihályna. (Szinházi átjáró) 2097

Vegyes

Értesítés. Első Debreceni Építőipari Szövetkeze: Kandia-utca B/4. Iroda hivatalos órák reggel 7-12, délután 2-6-ig. Telefon 7-41. 558
Elveszett egy sportöltöny. Megtaláló jutalomban részesül, Gambrius. 571
Beiratás a szeptemberben kezdődő tanéve délelőtt 11-12-ig. Német nyelvoktatásra csak gyermekek vételnek fel napi 1 óras tanítással. Tandij havi 150 ezer. Németgyermekotthon, Piac-utca 84. III. 12. 597

Jön a Vesilla!

Párisi Hölgyfodrász Szalon
Simonffy-u, tejpiac.
 Tartós ondulálás.
 Henné hajfestés.
 Híllott és vágott haját legmagasabb áron veszi
 Működik a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-Vállalat Rt

FÉRFI-FIURUHÁT
 CSAKIS A
MAGYAR RUHAIPAR
 BIKA SZÁLLÓ ALATTI
 férfi és fiuruha áruházában vegyen, mert annak áruja tartósak, árai pedig nagyon olcsók.
 Vászón és nyári öltönyök leszállított árban kaphatók !!!